

8. SINIF

**DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ**

**SORU
BANKASI**

Dizgi - Grafik

MU BA Yayıncılık Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Ayrıntı Basım Yayım ve Matbaacılık Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
Tel: 0.312 802 00 53 - 54 • Matbaa Sertifika No: 49599

Öneri ve düşünceler için

info@mubayayinlari.com • 0.312 504 64 41

Yayın ve Dağıtım

MU BA Yayıncılık Ltd. Şti.
Ostim (OSB) Mahallesi 1203. Cadde No: 38/1/2 Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 504 64 41 • Faks: 0.312 232 26 69
www.mubayayinlari.com

"Bu kitapta yer alan çıkmış sınav sorularının her hakkı MEB ÖDSGM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması MEB ÖDSGM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. Yayınevimiz telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır."

ISBN: 978-975-6526-77-4

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları **MU BA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.**'ne aittir. Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün, şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.
MU BA bir Murat Yayınları Ltd. Şti. markasıdır.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

SUNU

Sevgili Öğrenciler,

Alanında uzman yayın kadromuz tarafından hazırlanan kitaplarımızda, uygulamada olan sınav dâhil test teknikleri dikkate alınarak kapsamlı bir çalışma yürütülmüş, siz değerli öğrencilerimizin hazırlık sürecindeki yükünü hafifletmeyi amaçlayan bir yol izlenmiştir.

MEB'in güncel öğretim programı ve kazanımlarını gözeterek oluşturduğumuz bu yayınımda kazanım bazlı işlediğimiz; özet bilgiler, özet bilgiler içerisinde LGS'ye yönelik önemli notlar, konuyu anlamamızı sağlayacak klasik çoktan seçmeli test soruları, konuyu pekiştirecek yeni nesil sorular ve nihayetinde tüm üniteyi kapsayan, beceri temelli sorulardan oluşan ünite değerlendirme testi yer almaktadır.

Gireceğiniz tüm sınavlarda başarılar diler, yaşamınızda sağlık ve mutluluklar temenni ederiz.

MU BA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ SORU BANKASI	SAYFA
ÜNİTE 1: KADER İNANCI	7
Kaza ve Kader İnanç	7
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 1	9
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 2	11
Kader ve Evrendeki Yasalar	13
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 3	15
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 4	17
İnsan İradesi ve Kader	19
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 5	21
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 6	23
Kaderle İlgili Kavramlar	25
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 7	27
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 8	29
Hz. Musa (a.s) - Ayet-el Kürsi ve Anlamı	31
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 9	33
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 10	35
Ünite Sonu Değerlendirme Testi	37
ÜNİTE 2: ZEKÂT VE SADAKA	41
İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem	41
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 1	43
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 2	45
Zekât ve Sadaka İbadeti-Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları	47
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 3	49
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 4	51
Hz. Şuayb (a.s)- Maûn Suresi	53
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 5	55
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 6	57
Ünite Sonu Değerlendirme Testi	59

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ SORU BANKASI	SAYFA
ÜNİTE 3: DİN VE HAYAT	63
Din, Birey ve Toplum	63
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 1	65
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 2	67
Dinin Temel Gayesi	69
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 3	71
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 4	73
Hız. Yusuf (a.s)-Asr Suresi	75
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 5	77
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 6	79
Ünite Sonu Değerlendirme Testi	81
ÜNİTE 4: MUHAMMED'İN (S.A.V) ÖRNEKLİĞİ	83
Hız. Muhammed'in Doğruluğu ve Güvenilir Kişiliği - Hız. Muhammed'in Merhametli ve Affedici Oluşu - Hız. Muhammed'in İştisareye Önem Vermesi	83
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 1	84
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 2	87
Hız. Muhammed'in Davasındaki Cesaret ve Kararlılığı - Hız. Muhammed'in Hakkı Gözetmedeki Hassasiyeti - Hız. Muhammed'in İnsanlara Değer Vermesi-Kureyş Suresi	89
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 3	91
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 4	93
Ünite Sonu Değerlendirme Testi	95
ÜNİTE 5: KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ	97
İslam Dininin Temel Kaynakları-Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları	97
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 1	99
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 2	101
Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri-Hız. Nuh (a.s)	103
Çözüyoruz: Klasik Testlerle... Test: 3	105
Pekiştiriyoruz: Yeni Nesil Sorularla... Test: 4	107
Ünite Sonu Değerlendirme Testi	109
CEVAP ANAHTARI	111

8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

ÖĞRENİYORUZ: Konu Anlatımıyla...

Kaza ve Kader İnancı

Kader sözlükte; ölçü, düzen, uyum, ahenk, hesap, biçim, miktar ve plan anlamlarına gelir.

Kader; Allah'ın başlangıçtan sonsuza kadar her şeyin zamanını, yerini ve özelliklerini önceden bilip takdir etmesidir.

Kaza sözlükte; hükmetmek, emretmek, yaratmak, ortaya çıkarmak ve gerçekleşmek anlamlarına gelir.

Kaza; Allah'ın irade ve takdir ettiği şeylerin, yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesidir.

Kader ve kazayı nasıl ayırabilirim?

- Yüce Allah'ın Güneş'e bir yörünge tayin etmesi kader, Güneş'in bu yörüngede hareket etmesi ise kazadır.
- Yüce Allah'ın arılara bal yapma özelliği vermesi kader, arıların bal üretmesi de kazadır.
- Yüce Allah'ın dünyanın etrafını atmosfer tabakası ile sarması ve bu tabakaya uzaydan gelen zararlı maddeleri yok etmesi özelliğini vermesi kader, atmosfer tabakasının zararlı ışınları yok etmesi kazadır.

Kader ve kazaya iman; Allah'ın ilminin sonsuz olduğunu, Allah'ın her şeyi kuşatan bir iradesinin olduğunu ve Allah'ın gücünün yani kudretinin bütün varlıklardan üstün olduğunu bilmektir. Bunun için kadere iman, Allah'a imanın doğal bir yansımasıdır ve İslam'ın inanç esasları içinde yer alır.

Bir gün Cebrail (a.s), Hz. Muhammed'e (s.a.v) gelerek, "Bana iman hakkında bilgi ver." dedi. Peygamberimiz de ona, "Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve ahiret gününe iman etmelidir. Bir de hayrı ve şerriyle kadere inanmandır." şeklinde cevap vermiştir.

Kaza

Planlanan ve gerçekleşmeyen olaylar kazardır.

- Yerden yükseldikçe havanın soğuması
- Yer altına indikçe ısının artması
- Yere bırakılan bir cismin yerçekimi kuvvetine maruz kalması
- Hacmi suyun hacminden düşük olan bir nesneyi suyun kaldırması

Kader

Gerçekleşen olaylardır. Genellikle geçmiş zaman kipi ile kullanılır.

- Sınavdan 100 aldım.
- Trafik tıkanı.
- Maçı kazandık.
- Ticarete atıldım.
- İşler bugün kesat.

Allah her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır:

Evrende mükemmel bir ahenk, uyum ve düzen vardır.

Hiçbir düzen kendi kendine meydana gelmez. Evrendeki bu mükemmel uyum ve ahenk de kendiliğinden olmamış Allah tarafından yaratılmıştır.

"Gökleri yedi kat yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun?" (Mülk suresi, 3. ayet)

Evrendeki varlıkların ölçü ve düzen içinde yaratıldığına örnekler:

- İnsanın ölçülü bir şekilde yaratılması
- Yeryüzünde yerçekimi kuvveti olması
- Mevsimlerin oluşumu ve birbirini takip etmesi
- Gece ile gündüzün oluşumu ve birbirini takip etmesi
- Suyun yeryüzünden yükselerek gökyüzünden tekrar yeryüzüne dönmesi
- Bütün canlıların yaşayabilmek gereken özelliklere sahip olarak yaratılması
- Suyun kaldırma kuvveti olması

- Gezegenler arası mesafenin belli bir sisteme göre ayarlı olması
- Atmosfer tabakasının bulunması ve bu tabakanın uzaydan gelen zararlı ışınları ve maddeleri yok etmesi
- Bütün gezegenlerin yörüngelerinin olması

Evreni mükemmel bir uyum ve düzen içinde yaratan Allah, insanları bu düzenin korunması ve düzene zarar verilmemesi hakkında şöyle uyarır;

“Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte)dir. Yıldızlar ve ağaçlar (Allah’a) secde ederler. (Allah’ın koyduğu ölçülere göre hareket ederler.) Göğü (O) yükseltti ve dengeyi (O) koydu. Sakın dengeyi bozmayın.” (Rahman suresi, 5-8. ayetler)

Bu uyarının dikkate alınmaması halinde de insanların sıkıntı yaşayacaklarını da şöyle açıklar;

“İnsanların bizzat işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu...” (Rûm suresi, 41. ayet)

“Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir.” (Şûrâ suresi, 30. ayet)

Dünyanın dengesini bozan ve insanların uzak durması gereken uygulamalar;

- Fosil yakıtların (benzin, kömür, doğalgaz v.b) aşırı derecede kullanımı
- Doğayı ve çevreyi kirleten, doğadaki canlılara zarar veren tüm uygulama ve davranışlarda bulunulması
- Fabrikalardan çıkan atıkların çevre, nehirlere ya da doğaya salınması
- Doğaya kimyasal maddelerin dökülmesi
- Plastik malzemelerin doğaya bırakılması
- Orman arazilerinin tarım arazisine ya da konuta dönüştürülmesi
- Kullanılan mutfak yağlarının lavabolara dökülmesi

Dünyanın dengesini bozmamak için yapılması gereken uygulamalar;

- Doğayı ve çevreyi kirletecek zararlı atıkların doğaya bırakılmadan uygun koşullarda imha edilmesi
- Fabrika bacalarına filtre takılması ve zararlı atıkların arıtmadan geçirilmesi
- Ormanlık arazilerin tarım arazisine ve konut alanına çevrilmesinden vazgeçilmesi
- Plastiklerin geri dönüşüm yoluyla yeniden değerlendirilmesi
- Fosil yakıtların yerine yenilenebilir enerjinin (rüzgâr enerjisi veya güneş enerjisi) kullanılması

Evrenin belli bir düzen içinde yaratıldığına dair ayet örnekleri;

- *“... Her şeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir.” (Furkân suresi, 2. ayet)*
- *“O (Rabb) ki seni yarattı. Sana düzgün ve ölçülü bir biçim verdi.” (İnfitâr suresi, 7. ayet)*
- *“Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O’dur. Biz onunla (kupkuru), ölü bir memlekete hayat veririz...” (Zuhruf suresi, 11. ayet)*
- *“O, yaratıp şekillendiren ahenk veren ve düzene kayandır. O, (her şeyi) ölçüyle yapıp yönlendirir.” (Âla suresi, 2 ve 3. ayetler)*
- *“Ay içinde birtakım menziller (yörüngeler) tayin ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı gibi (hilal) olur da geri döner. Ne Güneş, Ay’a yetişebilir ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler.” (Yâsîn suresi, 39 ve 40. ayetler)*
- *“Gökleri ve yeri yerli yerince yarattı. Sizi şekillendirdi ve şekillerinizi de güzel yaptı. Varış O’nadır.” (Teğabun suresi, 3. ayet)*
- *“Gökleri yedi kat yaratan O’dur. Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin...” (Mülk suresi, 3. ayet)*
- *“Biz suyu gökten (belirlediğimiz) bir ölçüye göre indiriyor, sonra da onu yeryüzünde tutuyoruz...” (Mü’minun suresi, 18. ayet)*

ÇÖZÜYORUZ: Klasik Testlerle... • TEST 1 •

1. Atmosfer tabakası Dünya'mızın etrafını çepeçevre kuşatmıştır. Şayet bu tabaka şimdiki halinden daha kalın olsaydı, Güneş ışınları Dünya'ya ulaşamazdı. Dünya, canlıların yaşayamayacağı kadar soğuk olurdu. Atmosfer tabakası şimdikinden daha ince olsaydı, bu durumda Güneş'ten gelen zararlı ışınlar canlıların yaşamını tehdit ederdi. Hatta bu zararlı ışınlar nedeniyle Dünya'da pek çok canlının yaşaması imkânsız hale gelirdi.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Allah, evrendeki her şeyin yaratıcısıdır.
 B) Atmosfer tabakası Dünya hayatına yön verir.
 C) Evrende mükemmel bir ahenk ve düzen vardır.
 D) Güneş'in vereceği zararlar önceden tespit edilmiştir.
2. Evrende mükemmel bir uyum, ahenk ve düzen vardır. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de birçok ayette dile getirilmiştir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu konu ile ilgili değildir?

- A) "Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte)dir..." (Rahmân suresi, 5. ayet)
 B) "Her can, ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebût suresi, 57. ayet)
 C) "Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur..." (Zuhruf suresi, 11. ayet)
 D) "Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene, plana) göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)

3. Dünya, kendi ekseni etrafında belirli bir hızla dönmektedir. Dünya'nın kendi ekseni etrafında dönmesiyle gece ve gündüz oluşur. Dünya aynı zamanda Güneş'in etrafında belli bir hızla ve belli bir yörüngede hareket etmektedir. Bu dönüş mevsimleri meydana getirir.

Bu parçada anlatılanı en iyi aşağıdaki ayetlerden hangisi ifade eder?

- A) "Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur. Biz onunla (kupkuru), ölü bir memlekete hayat veririz..." (Zuhruf suresi, 11. ayet)
 B) "Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur ve çalışması da ileride görülecektir." (Necm suresi, 39-40. ayetler)
 C) "O (Allah), geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedir." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
 D) "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi, ölçüyü) O koydu..." (Rahmân suresi, 7 ve 8. ayetler)

4. I. "(O) Geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar..." (Hadîd suresi, 6. ayet)
 II. "... Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır." (Haşr suresi, 18. ayet)
 III. "Nice kentlerin halkı Rabb'lerinin ve O'nun elçilerinin emrinden uzaklaşıp azdılar..." (Talâk suresi, 8. ayet)
 IV. "Geceyi (sizi örten) bir elbise yaptık. Gündüzü de geçimi temin zamanı yaptık. Üstünüze yedi sağlam gök bina ettik." (Nebe' suresi, 10-12. ayetler)

Yukarıdaki ayetlerden hangileri evrendeki uyum, düzen ve ölçü ile ilgilidir?

- A) I ve II
 B) II ve III
 C) I ve IV
 D) III ve IV

5. Dünya'nın uydusu olan Ay, Dünya'ya yaklaşık 384000 km uzaklıktadır. Ay, Dünya'ya şimdiki halinden daha yakın olsaydı canlılar zarar görebilirdi.

Bu bilgilerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evren mükemmel bir düzen içinde yaratılmıştır.
 B) Evrendeki düzen ve ölçü rastlantılar sonucu oluşmuştur.
 C) Evrenin düzeninin bozulması canlı yaşamını olumsuz etkiler.
 D) Evrenin devamı için düzen ve uyumun devam etmesi gerekir.

6. • Küresel ısınma
 • Kuraklık ve çölleşme

Bu olayların meydana gelmesi aşağıdaki ayetlerden hangisinin mesajının dikkate alınmadığını gösterir?

- A) "İnsan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)
 B) "Hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin ardına düşme..." (İsrâ suresi, 36. ayet)
 C) "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 7-8. ayetler)
 D) "... Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır..." (Bakara suresi, 286. ayet)

7. **Aşağıdakilerden hangisi evrendeki uyum ve düzene örnek gösterilemez?**

- A) Güneş'in gezegenleri kendi yörüngesinde tutması
B) Dünya'daki küresel ısınmanın her yıl biraz daha artması
C) Canlıların buldukları ortama uyumlu şekilde doğması
D) Dünyayı saran atmosferin dünyayı çeşitli zararlardan koruması

8. "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 7-8. ayetler)

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi bu ayetin dikkate alınmadığını gösterir?

- A) Geri dönüşüm tesisleri kurulması
B) Fabrika bacalarına filtre takılması
C) Tarımda suni gübre kullanılması
D) Orman arazilerinin artırılması

9. "Sizi yaratmak mı daha zor yoksa göğü yaratmak mı? Onu Allah kurmuştur. Onu yükseltmiş ve ona düzen, ahenk vermiştir. O göğün gecesini karanlık yaptı, ışığını da (ortaya) çıkardı." (Nâzi'ât suresi, 27-30. ayetler)

Bu ayette altı çizili kelimelerin ifade edileceği anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Tutum
B) Denge
C) Uyum
D) Ölçü

10. I. Dünyanın eksen eğikliğinin olması
II. Buzulların erimesi
III. Yer çekiminin olması
IV. Suyun kaldırma kuvvetinin bulunması

Yukarıdaki örneklerden hangisi evrendeki düzeni göstermez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

11. Allah'ın yarattıklarını belirli bir ölçü, düzen ve programlama içerisinde yaratmasına ----, olayların bu programlamaya uygun bir şekilde zamanı gelince gerçekleşmesine ---- denir.

Bu paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) kader-takdir
B) kaza-ecel
C) kader-kaza
D) kaza-kader

12. I. Yağmurun yağmaya başlaması
II. Güneş tutulmasının gerçekleşmesi
III. Ay'ın hareketlerinin önceden ayarlanması
IV. Güneş'in yörüngesinin Allah tarafından belirlenmesi

Yukarıda verilenlerden hangisi "kaza" kavramı ile açıklanabilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

PEKİŞTİRİYORUZ: Yeni Nesil Sorularla... • TEST 2 •

1. Allah, evrende mükemmel bir uyum ve düzen yaratmıştır. Evrendeki bu düzende bir bozukluk arayanlar beklentilerinde yandıklarını göreceklerdir.
Bu düşünceyi destekleyen ayet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) "Onların işleri aralarında danışma iledir..." (Şûrâ suresi, 38. ayet)
B) "O takva sahipleri bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar..." (Âl-i İmrân suresi, 134. ayet)
C) "... Kararını verdiği zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever..." (Âl-i İmrân suresi, 159. ayet)
 D) "O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân'ın yaratmasında hiçbir uyumsuzluk göremezsin..." (Mülk suresi, 3. ayet)
2. Ay, Dünya'ya bugünkü mesafesinden daha yakın olsaydı gelgit olayları yüzünden sel felaketleri artar ve yaşam olumsuz etkilenirdi. Bu durum Ay'ın dünyaya mesafesinin hassas bir dengede oluşturulduğunu gösterir.
Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?
- A) Evrendeki varlıklar birbirinden bağımsızdır.
B) Dünyanın diğer cisimlere mesafesi fazladır.
C) Dünyanın oluşumu birkaç gün sürmüştür.
 D) Evrende mükemmel bir düzen vardır.
3. "Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)
Bu ayetteki altı çizili kelimenin en geniş anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kader
B) Kaza
C) Sorumluluk
D) Varlık
4. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi evrendeki ölçü ve düzene vurgu yapar?**
- A) "Allah'tan başka ilah yoktur. Müminler ancak Allah'a dayanıp güvensinler." (Teğabun suresi, 13. ayet)
B) "(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir.)..." (Enfâl suresi, 25. ayet)
C) "Başınıza her ne musibet gelirse, kendi yaptıklarınız yüzündendir..." (Şûrâ suresi, 30. ayet)
 D) "Geceyi ve gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
5. • Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi
• Atmosfer katmanlarının olması
• Yağmurun oluşumu
Bu örneklerden hareketle evrendeki düzenle ilgili aşağıdakilerden hangisine söylenemez?
- A) Deney ve gözlemlerle ispatlanabilir.
B) Evrensel özelliğe sahiptir.
 C) Kendiliğinden meydana gelmiştir.
D) İnsan hayatı için vazgeçilmezdir.
6. "Yeryüzünde birbirine komşu toprak parçaları, üzüm bağları, ekin tarlaları, hurma ağaçları vardır. Bütün bunlar bir suyla sulanır. Ama tatları birbirinden farklıdır. Bunlarda aklını kullanan kimseler için Allah'ın varlığını gösteren deliller vardır." (Ra'd suresi, 4. ayet)
Bu ayetten evrenin yaratılışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?
- A) Ölçü
B) Düzen
C) Ahenk
 D) Tesadüf

7. Allah, evreni mükemmel bir şekilde yaratmış, mükemmel bir düzende var etmiştir. Evrendeki bu düzeni koruma görevini de insana yüklemiştir. Çünkü evren insana emanettir. Bu sorumluluk Kur'an-ı Kerim'de şu ayetle vurgulanmıştır; "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 7-8. ayetler)

Aşağıdakilerden hangisi paragrafta verilmek istenen mesajla çalışmaktadır?

- A) Ormanlık arazilerin korumaya alınması
B) Nesli tükenmekte olan hayvanların korunması
C) Fosil yakıtlar yerine yenilebilir enerji kullanılması
 D) Mutfakta oluşan atık yağların lavabolara dökülmesi

8. I. Er ya da geç buraya gelecek.
II. İşlerimi zamanında bitirdim.
III. Kanunlara uymak zorundasın.
IV. Bahar mevsimi de geldi geçti.

Kader ve kaza kavramları düşünüldüğünde yukarıdakilerden hangileri "kaza" kapsamında değerlendirilir?

- A) I ve II
 B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

9. Dünyada sera gazlarının kullanımının bu hızla devam etmesi halinde gelecekte dünyayı; sel baskınları, tayfunlar, denizin yükselmesi gibi olaylara bağlı olarak insanların ölmesi, yaralanması, göç etmek zorunda kalması, eko sistemlerin zamanla yok olması beklemektedir.

Bu durumun meydana gelmesi aşağıdaki ayetlerden hangisinin mesajının dikkate alınmadığını gösterir?

- A) "Gece ile gündüzde barınan her şey O'nundur..." (En'âm suresi, 13. ayet)
B) "Şüphesiz yerde ve gökte Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz." (Âl-i İmrân suresi, 5. ayet)
 C) "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 7-8. ayetler)
D) "Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin..." (Bakara suresi, 188. ayet)

10. Allah, insanı en güzel şekilde yaratmış ve insana güç, imkân ve kabiliyetlerinin üzerindeki durumlarda sorumluluk yüklemiştir.

Bu parçadaki düşünceyi en iyi aşağıdaki ayetlerden hangisi ifade eder?

- A) "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun, ister nankör." (İnsan suresi, 3. ayet)
B) "Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden apaçık ayrılmıştır..." (Bakara suresi, 256. ayet)
 C) "Allah, hiç kimsese gücünün üstünde bir şey yüklemeyiz. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararına..." (Bakara suresi, 286. ayet)
D) "İyilik ederseniz kendinize etmiş olursunuz, kötülük yaparsanız yine kendinize yapmış olursunuz..." (İsrâ suresi, 7. ayet)

11. Kâinata bir bakış atmak bile evrendeki mükemmel düzeni ve uyumu görmeye yeter.

Böyle düşünen bir kişinin aşağıdaki örneklerden hangisini vermesi yanlıştır?

- A) Dünyanın belli bir yörüngesinin bulunmasını
 B) Kutup bölgelerinde her yıl sıcaklığın artmasını
C) Dünyayı kuşatan atmosfer tabakasının bulunmasını
D) Yerçekimi sayesinde cisimlerin dünyada sabit kalmasını

12. Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı yaklaşık 150 milyon kilometredir. Bu mesafe öyle düzenlidir ki canlıların yaşayabileceği şekilde ayarlanmıştır. Dünya ile Güneş arasındaki mesafenin azalması, canlıların sıcaktan kavrulmasına, artması ise donmasına neden olur. Bu durum canlıların yaşamını olumsuz etkiler.

Bu metindeki düşünce aşağıdaki ayetlerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) "Hiç şüphesiz, Biz her şeyi ölçü ile yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)
B) "Gece ile gündüzde barınan her şey O'nundur..." (En'âm suresi, 13. ayet)
C) "İnsan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)
D) "Hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin ardına düşme..." (İsrâ suresi, 36. ayet)

8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

ÖĞRENİYORUZ: Konu Anlatımıyla...

Kader ve Evrendeki Yasalar

Evrendeki tüm varlıklar, Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalar çerçevesinde hareket ederler.

Allah'ın evren için koymuş olduğu evrensel yasalar; fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasalardır. Allah'ın evrendeki uyumu sağlamak için koyduğu bu yasalara “Sünnetullah” ya da “Âdetullah” isimleri de verilir.

Fiziksel yasalar:

Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkiler ile ilgili prensiplerdir. Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu anlaşılabilen bu yasalar değişmez olup evrensel bir niteliğe sahiptir.

Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi, mevsimlerin oluşması, Güneş'in, Ay'ın ve Dünya'nın hareketleri ile demir, çıva, bakır vb. bütün metaller, havada bulunan gazlar, ısı, ışık gibi hayatımızı her açıdan etkileyen bütün olaylar fiziksel yasalara bağlıdır.

Bilim insanlarının fiziksel yasalar çerçevesinde yaptıkları çalışmalar neticesinde teknolojik ürünler ortaya çıkmıştır. Ütü, buzdolabı, elektrikli ev aletleri vb. eşyalar, bilim insanlarının fiziksel yasalar üzerindeki çalışmalarının bir neticesidir

Biyolojik yasalar:

Canlıların yapısı, beslenmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır.

Allah'ın bütün canlılara hayatlarını sürdürbilmeleri için gereken özellikleri vermesidir.

Bitkiler, hayvanlar, insanlar ve bütün canlıları kapsar.

Yüce Allah, yarattığı her canlıyı bulunduğu ortamda yaşayabilmesi için gereken şekilde yaratmıştır. Kuşlar uçabilmek için kanatlı, balıklar yüzebilmek için yüzgeçli, sürüngen hayvanlar da sürünebilecek vücut yapısıyla yaratılmıştır.

Toplumsal yasalar:

Toplumsal olaylar arasında neden-sonuç ilişkisini gösteren yasalardır.

Diğer iki yasa kadar kesin değildir.

Bu yasaları bilmek, insanların çevreleriyle uyum içerisinde yaşamalarını sağlar.

Toplumsal yasalara uymak, insanların bir arada yaşamalarına imkân tanır.

Sevgi, kardeşlik, doğruluk, adalet, kul hakkı gibi ilkeler toplumsal yasaların temelini oluşturur.

Kur'an-ı Kerim toplumsal yasaları anlatırken geçmiş milletlerin başlarından geçen olaylarla birlikte anlatır ve insanların geçmişte yaşayan insanların düştükleri hatalardan kaçınmasını ister.

Toplumsal yasalar; bir toplumun huzur, barış ve kardeşlik içinde yaşaması için toplumda uyulması gereken kurallarla ilgilidir

Evrensel yasaların ortak özellikleri:

- Allah'ın evrenin işleyişi için koyduğu yasalar olup, bütün evren bu yasalar çerçevesinde hareket eder.
- Bu yasalar evrensel niteliktedirler.
- Kur'an-ı Kerim'de bu yasalara vurgu yapar
- Yasaların işleyişini belirleyen Yüce Allah'tır.
- Bu yasalar Yüce Allah'ın belirlediği kadere uygun şekilde işler.

Fiziksel yasaların özellikleri:

- Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkiler ile ilgili prensiplerdir.
- Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu anlaşılabilir.
- Değişmez nitelikte olup evrenseldir.
- Evrendeki düzenin daha iyi anlaşılmasını sağlar.
- Allah'ın üstün bir kudret sahibi olduğunu ve evrendeki her şeyi hakkıyla bildiğini gösterirler.

Fiziksel yasa örnekleri:

- Gece gündüzün meydana gelişi
- Mevsimlerin oluşumu
- Güneş, Ay ve yıldızlar ve bunların hareketleri
- Madenler ve özellikleri
- Yerçekimi kuvveti
- Suyun kaldırma kuvveti
- Sesin yayılma hızı
- Işık ve onunla ilgili kurallar
- Hava olayları
- Elektrik ile ilgili durumlar
- Isınan suyun buharlaşması
- v.b.

Biyolojik yasaların özellikleri:

- Canlıların yapısı, beslenmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır.
- Allah'ın bütün canlılara hayatlarını sürdürdürebilmeler için gereken özellikleri vermesidir. (Sindirim, solunum, dolaşım v.b.)
- Bitkiler, hayvanlar, insanlar ve bütün canlıları kapsar.

Biyolojik yasa örnekleri:

- Balıkların solungaçlarıyla su altında nefes alması
- Bukalemunların tehlike anında renk değiştirmesi
- Bazı canlıların yumurtlayarak üremesi
- Bazı canlıların doğum yaparak üremesi
- Bitkilerin toz aşılama yoluyla üremesi
- Ağaçların karbondioksit soluyup oksijen üretmesi
- v.b.

Toplumsal yasaların özellikleri;

- Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürmesi için uyması gereken yasalardır.
- Toplumsal olaylar arasında neden-sonuç ilişkisini gösteren yasalardır.
- Toplumsal yasalar, fiziksel ve biyolojik yasalar kadar kesinliğe sahip değildirler.
- Bu yasalara uyulduğunda toplumda huzur ve uyum görülür.
- Kul hakkı, sevgi, kardeşlik, doğruluk, adalet gibi ilkeler bu yasa çerçevesinde değerlendirilir.

Toplumsal yasa örnekleri:

- Sanayinin geliştiği yerlere kırsal kesimlerden göç olması
- Gelir dağılımının adil olmadığı yerlerde hırsızlığın ve yoksulluğun artması
- Teknolojik gelişmelerin az olduğu yerlerde gelenek ve göreneğe bağlılığın fazla olması
- Adalet olmayan yerlerde huzursuzluk, adalet olan yerlerde barış ve huzur bulunması
- Kuraklık ve savaş yaşanan yerlerden insanların göçmesi
- v.b.

ÇÖZÜYORUZ: Klasik Testlerle... • TEST 3 •

1. “Allah, geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Güneş’i ve Ay’ı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Her biri belli bir vakte kadar akıp gitmektedir...” (Fâtır suresi, 13. ayet)
- Bu ayet, Allah’ın evren için koyduğu yasalardan hangisi ile ilgilidir?**
- A) Biyolojik yasalar
 B) Fiziksel yasalar
 C) Toplumsal yasalar
 D) Kimyasal yasalar
2. Kardelen çiçeği, Kuzey ve Doğu Anadolu’da yetişen ve ilkbaharda beyaz renkli, sarkık, çan biçiminde çiçekler açan, soğanlı bir bitki türüdür. Karlı günlerde çiçek verdiği için “yılın ilk çiçeği” denen kardelen, ilk botanikçiler tarafından soğanlı menekşe olarak tanımlanır.
- Bu parçada Allah’ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisine örnek verilmiştir?**
- A) Fiziksel yasalar
 B) Biyolojik yasalar
 C) Kimyasal yasalar
 D) Toplumsal yasalar
3. Kur’an-ı Kerim’de sosyal hayatı düzenleyen birçok ayet bulunmaktadır. Bu ayetler, insanlar arası ilişkileri düzenler. Bu ayetler, Allah’ın evren için koyduğu yasalardan ---- yasalarla ilgilidir.
- Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) toplumsal
 B) biyolojik
 C) fiziksel
 D) psikolojik
4. Canlıların sağlıklı bir şekilde yaşamını devam ettirmeleri için birtakım ihtiyaçlarını karşılamaları gerekir. Canlıların yemeden, içmeden ve nefes almadan yaşaması mümkün olmadığı gibi canlılar bazı organları görevini yerine getirmeden de yaşayamazlar.
- Bu durum Allah’ın evren için koyduğu yasalardan hangisiyle açıklanabilir?**
- A) Toplumsal yasalar
 B) Fiziksel yasalar
 C) Biyolojik yasalar
 D) Psikolojik yasalar
5. Dünya’nın kendi eksenini etrafındaki hareketi gece ve gündüzü oluştururken, Güneş etrafındaki hareketi de mevsimleri oluşturur.
- Bu durum Allah’ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisiyle açıklanabilir?**
- A) Fiziksel yasalar
 B) Biyolojik yasalar
 C) Kimyasal yasalar
 D) Toplumsal yasalar
6. Yüce Allah, insanların birbirleriyle olan ilişkilerinde nasıl davranmaları gerektiğini birçok ayette olduğu gibi şu ayette de belirtmiştir; “Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü ne yeri delebilirsin ne de boyunca dağlara erişebilirsin.” (İsrâ suresi, 37. ayet)
- Bu parçada anlatılan evrensel yasa aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Biyolojik yasalar
 B) Kimyasal yasalar
 C) Fiziksel yasalar
 D) Toplumsal yasalar

7. Cıva, zincifreden elde edilir. Zincifre filizleri, maden eritici bir fırında yüksek bir sıcaklığa kadar ısıtılır ve içinden hava akımı geçirilir. Havanın oksijeni zincifre ile birleşerek kükürt dioksit gazını meydana getirir ve cıva buhar halinde açığa çıkar. Serbest kalan buhar soğutulur ve içindeki cıva yoğunlaşarak çökelir. Cıva oda sıcaklığında sıvıdır, 39 derecede katılaştır ve 357 derecede kaynar.

Bu parça Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Fiziksel yasalar
B) Biyolojik yasalar
C) Kimyasal yasalar
D) Toplumsal yasalar

8. Coğrafi şartların özelliğine göre değişik bölgelerde farklı hayvan türleri yaşar. Develer çöl sıcaklığında, kutup ayıları kutup soğuklarında rahatlıkla hayatlarını devam ettirebilirler.

Yukarıdaki parça Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Fiziksel yasalar
 B) Biyolojik yasalar
C) Kimyasal yasalar
D) Toplumsal yasalar

9. Evrenin işleyişi Yüce Allah tarafından fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasalara bağlanmıştır.

Bu yasalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Tevekkül
 C) Sünnetullah
B) Kelamullah
D) Nimetullah

10. "Görmedin mi ki, Allah, geceyi gündüzün içine ve gündüzü de gecenin içine sokuyor. Güneş'i ve Ay'ı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Her biri (kendi yörüngesinde) belli bir zamana kadar akar gider..." (Lokmân suresi, 29. ayet)

Bu ayet, Allah'ın evren için koyduğu yasalardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Biyolojik yasalar
 B) Fiziksel yasalar
C) Toplumsal yasalar
D) Kimyasal yasalar

11. • İhtiyaç sahibi olanlara yardım etmek
• İnsanlara iyi davranışlar sergilemek

Bu örnekler Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Fiziksel yasalar
B) Biyolojik yasalar
 C) Toplumsal yasalar
D) Kimyasal yasalar

12. Bir elma ağacının altına oturan bilim insanının kafasına elma düşmesi sonucu insanlar, Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalardan ---- yasalar kapsamında yer çekimi kuvvetini bulmuşlardır.

Bu parçadaki boşluk aşağıdakilerden hangisi ile doldurulmalıdır?

- A) fiziksel
C) kimyasal
B) biyolojik
D) toplumsal